

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite

Stručni studij sigurnosti i zaštite

Ena Jakopčević

OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2018. godina

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department

Professional undergraduate study of Safety and Protection

Ena Jakopčević

WORK INJURIES AND OCCUPATIONAL DISEASES

Final paper

Karlovac, 2018 year

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite

Stručni studij sigurnosti i zaštite

Ena Jakopčević

OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

ZAVRŠNI RAD

Mentor: doc.dr.sc. Josip Žunić

ZAVRŠNI ZADATAK

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
KARLOVAC UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Trg J.J.Strossmayera 9

HR-47000, Karlovac, Croatia
Tel. +385 - (0)47 - 843 - 510
Fax. +385 - (0)47 - 843 - 579

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / specijalističk studij:

Usmjerenje: STRUČNI STUDIJ SIGURNOSTI I ZAŠTITE
Karlovac, 2018.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Ena Jakopčević Matični broj: 0416615004

Naslov: Profesionalne bolesti i ozljede na radu

Opis zadatka:

1. Uvod
2. Ozljede na radu I profesionalne bolesti
3. Profesionalne bolesti
4. Ozljede na radu
5. Rasprava

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum obrane

Kolovoz 2018.

Siječanj 2019.

11.01.2019.

Mentor:
doc. dr. sc. Josip Žunić

Predsjednik Ispitnog povjerenstva:
mr. sc. Snježana Kirin

PREDGOVOR

Ovaj rad plod je moje stručne prakse koju sam odrađivala u LSF SIGURNOST d.o.o., koja je ovlaštena tvrtka za pružanje usluga zaštite na radu, zaštite od požara, zaštite okoliša te tehnička ispitivanja, kroz koju sam imala prilike „zaviriti“ u samu srž naše struke te se upoznati s temeljnim dokumentima na temelju kojih je i nastao ovaj završni rad.

Radeći na stručnoj praksi susrela sam se sa raznim dokumentima među kojima su i ne toliko rijetke ozljede na radu u tvrtkama u kojima je ovlaštena firma imala ugovor o obavljanju poslova zaštite na radu, a samim time i obvezu prijavljivati ozljede na radu ali i profesionalnih bolesti kojih na sreću radnika nije bilo u tom periodu.

SAŽETAK

U ovom radu opisane su ozljede na radu i profesionalne bolesti kroz više segmenata, od samih definicija i razumijevanja razlika između ozljeda na radu i profesionalnih bolesti do samog postupka prijave i ispunjavanja obrazaca prilikom dobivanja informacija o nastanku ozljede na radu ili profesionalne bolesti u tvrtki koja nas je kontaktirala, do mjera za smanjenje nastanka prvenstveno ozljeda na radu koja su češća od profesionalnih bolesti te educiranja radnika o obvezi nošenja osobnih zaštitnih sredstava.

Kako je prevencija ozljeda na radu ili profesionalnih bolesti jedna od temeljnih zadaća naše struke smatram da je vrlo bitno poznavati i razumjeti na temelju već postojećih ozljeda kako educirati same radnike ali podsjetiti i nas same kako rutinske poslove koje pojedini radnik obavlja to radi na način propisan svim pravilima zaštite na radu, a i objašnjenim prilikom osposobljavanja radnika za rad na siguran način i to na teorijskom i praktičnom dijelu osposobljavanja.

Ključne riječi: ozljeda na radu, profesionalna bolest, Tiskanica, sigurnost, zaštita na radu.

SUMMARY

In this graduate paper work injuries and occupational diseases was studied through multiple segments, from the definitions themselves and understanding of the difference between work injury and occupational illness to the application process itself and the completion of the forms when obtaining information on the occurrence of work injury or occupational disease in the company that contacted us, to the measures to reduce the occurrence of injuries at work that are more frequent from professional illness and educating workers about the obligation to wear personal protective equipment.

Since prevention of work injury or occupational diseases is one of the core tasks of our profession, I believe it is very important to know and understand based on existing injuries how to educate the workers themselves, but also remind ourselves how the routine jobs that an individual worker performs works in a manner prescribed by all the rules on occupational safety, as well as explained in the training of workers to work safely on the theoretical and practical part of the training.

Key words: Occupational Injury, Occupational Disease, Printing, Safety, Occupational Safety.

SADRŽAJ

ZAVRŠNI ZADATAK	I
PREDGOVOR.....	II
SAŽETAK.....	III
SADRŽAJ.....	V
1. UVOD.....	2
1.1. PREDMET I CILJ RADA	3
1.2. IZVORI PODATAKA I METODE PRIKUPLJANJA	4
2. OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI	5
2.1. UVOD U PREDMETNO PODRUČJE	5
2.2. OPĆENITO O OZLJEDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM BOLESTIMA	7
3. PROFESIONALNE BOLESTI	9
3.1. POSTUPAK UTVRĐIVANJA PROFESIONALNIH BOLESTI	9
3.2. POSTUPAK PRIZNAVANJA PROFESIONALNIH BOLESTI	10
3.3. ANALIZA PROFESIONALNIH BOLESTI	14
4. OZLJEDE NA RADU.....	18
4.1. POSTUPAK PRIJAVE OZLJEDE NA RADU.....	19
5. RASPRAVA	27
6. ZAKLJUČAK	29
7. LITERATURA.....	30

SADRŽAJ SLIKA

<i>Slika 1. Tiskanica o profesionalnoj bolesti.....</i>	<i>11</i>
<i>Slika 1.1. Tiskanica o profesionalnoj bolesti.....</i>	<i>12</i>
<i>Slika 2. Broj oboljelih radnika prema godinama.....</i>	<i>15</i>
<i>Slika 3. broj oboljelih radnika prema spolu.....</i>	<i>16</i>
<i>Slika 4. Broj oboljelih radnika prema trajanju izloženosti.....</i>	<i>17</i>
<i>Slika 5. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu.....</i>	<i>22</i>
<i>Slika 5.1. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu.....</i>	<i>23</i>
<i>Slika 5.2. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu.....</i>	<i>24</i>

SADRŽAJ TABLICA

<i>Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu po županijama.....</i>	<i>25</i>
<i>Tablica 2. Broj prijavljenih ozljeda prema spolu.....</i>	<i>26</i>
<i>Tablica 3. Ukupan broj ozljeda na radu tijekom godina.....</i>	<i>27</i>

1. UVOD

Prema zakonu o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 071/2014, 118/2014) čl. 18. Poslodavac je obavezan, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, procjenjivati rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu, osobito u odnosu na sredstva rada, radni okoliš, tehnologiju, fizikalne štetnosti, kemikalije, odnosno biološke agense koje koristi, uređenje mjesta rada, organizaciju procesa rada, jednoličnost rada, statodinamičke i psihofiziološke napore, rad s nametnutim ritmom, rad po učinku u određenom vremenu (normirani rad), noćni rad, psihičko radno opterećenje i druge rizike koji su prisutni, radi sprječavanja ili smanjenja rizika.

Poslodavac je prema istom tom istom Zakonu obavezan u skladu sa procjenom rizika primjenjivati sva pravila zaštite na radu, te poduzeti sve preventivne mjere kako bi se vjerojatnost nastanka ozljede na radu, oboljenja od profesionalne bolesti ili bolesti u vezi s radom otklonila ili svela na najmanju moguću mjeru, kako bi se osigurala bolja razine zaštite na radu.

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovog rada je analiza profesionalnih bolesti i ozljeda na radu u Hrvatskoj. Također predmet rada biti će analiza i procedura prijave profesionalne bolesti i ozljede na radu na konkretnom primjeru. Cilj završnog rada je analizom teorije i prakse prikazati i utvrditi stanje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti u Hrvatskoj, ali i mogućnost smanjenja njihovog broja u funkciji unapređivanja stupnja sigurnosti u poslovnoj organizaciji kao preduvjeta za poboljšanje zaštite na radu.

1.2. Izvori podataka i metode prikupljanja

Metoda zapažanja i opisivanja uključivala je analizu literature, dostupne dokumentacije, propisa, normi i ostalih dostupnih korištenih podataka iz kojih utvrđujemo stanje ozljeda na radu i profesionalnih bolesti kao i mogućnosti za njihovim smanjenjem te cjelokupnu proceduru u vezi prijave ozljeda na radu i profesionalnih bolesti nadležnim institucijama.

2. OZLJEDE NA RADU I PROFESIONALNE BOLESTI

2.1. Uvod u predmetno područje

Zaštita na radu je sustav pravila, načela, mjera, postupaka i aktivnosti, čijom se organiziranom primjenom ostvaruje i unapređuje sigurnost i zaštita zdravlja na radu, s ciljem sprječavanja rizika na radu, ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, bolesti u vezi s radom te ostalih materijalnih i nematerijalnih šteta na radu i u vezi s radom.

Mjesto rada je svako mjesto na kojemu radnici i osobe na radu moraju biti, ili na koje moraju ići, ili kojemu imaju pristup tijekom rada zbog poslova koje obavljaju za poslodavca, kao i svaki prostor, odnosno prostorija koju poslodavac koristi za obavljanje poslova i koja je pod njegovim izravnim ili neizravnim nadzorom.

Rizik je umnožak vjerojatnosti nastanka opasnog ili štetnog događaja i štetnosti toga događaja, odnosno njegove posljedice.

Zaštita na radu kao sustavno organizirano djelovanje sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje poslodavac ostvaruje primjenom osnovnih, posebnih i priznatih pravila zaštite na radu u skladu s općim načelima prevencije.

Cilj kojemu treba težiti na području zaštite na radu jest da se opasnosti i štetnosti u potpunosti uklone. Kako to najčešće nije moguće, razina opasnosti nastoji se smanjiti na najmanju moguću mjeru. Sukladno tome, člankom 18. Zakona o zaštiti na radu (Narodne Novine br.: 71/14, 118/14) utvrđena je obveza poslodavca za izradom procjene rizika na temelju koje primjenjuje pravila kojima se otklanjaju ili na najmanju moguću mjeru smanjuju opasnosti i štetnosti te osiguravanja svih materijalnih sredstava. Na temelju rezultata procjene rizika, odnosno utvrđenih nedostataka u primjeni osnovnih, ali i posebnih pravila zaštite na radu, pristupa se izradi plana za smanjivanje razine opasnosti.

Procjena i mjere za otklanjanje rizika moraju se temeljiti na utvrđenim općim načelima prevencije (članak 11. Zakona o zaštiti na radu) na osnovu kojih je poslodavac dužan primjenjivati pravila zaštite na radu:

- izbjegavanja rizika
- procjenjivanja rizika
- sprječavanja rizika na njihovom izvoru
- prilagođavanja rada radnicima u vezi s oblikovanjem mjesta rada, izborom radne opreme te načinom rada i radnim postupcima radi ublažavanja jednoličnog rada, rada s nametnutim ritmom, rada po učinku u određenom vremenu (normirani rad) te ostalih napora s ciljem smanjenja njihovog štetnog učinka na zdravlje
- prilagođavanja tehničkom napretku
- zamjene opasnog neopasnim ili manje opasnim
- razvoja dosljedne sveobuhvatne politike prevencije povezivanjem tehnologije, organizacije rada, uvjeta rada, ljudskih odnosa i utjecaja radnog okoliša
- davanja prednosti skupnim mjerama zaštite pred pojedinačnim
- odgovarajuće osposobljavanje i obavješćivanje radnika
- besplatnosti prevencije, odnosno mjera zaštite na radu za radnike.

2.2. Općenito o ozljedama na radu i profesionalnim bolestima

Godine 2003. Europska Komisija prihvatila je novu Preporuku o Europskoj listi profesionalnih bolesti. Ona je time postala obvezujuća za sve zemlje članice te je od 19. rujna 2003. zamijenila do tada važeću Preporuku 90/326/EEC. Preporuka sadržava dvije liste, jednu u kojoj su navedene profesionalne bolesti i drugu sa ostalim bolestima za koje se sumnja da su profesionalnog karaktera. Europska lista profesionalnih bolesti ima pet poglavlja: bolesti uzrokovane kemijskim štetnostima, kožne bolesti uzrokovane drugim štetnostima, bolesti uzrokovane udisanjem štetnosti i agensa koje nisu navedene u ostalim poglavljima, zarazne i parazitarne bolesti i bolesti uzrokovane fizikalnim štetnostima.

U Aneksu II navedena je dodatna lista bolesti za koje se sumnja da su profesionalnog porijekla i koje bi trebale biti predmet izvješćivanja, a čije će uključenje u Aneks I biti naknadno razmatran.

Ozljede na radu su ozljede izazvane neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem, te ozljede uzrokovane naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je takva ozljeda uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovi koje je ozlijeđena osoba osigurana.

Bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u svezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana također se smatra ozljedom na radu.

Profesionalne bolesti su bolesti u potpunosti uzrokovane dužim, neposrednim štetnim utjecajem procesa rada i uvjeta rada, a obilježava ih izrazita i specifična povezanost sa zanimanjem, odnosno djelovanjem štetnosti na radnom mjestu. Profesionalna bolest najčešće je uzrokovana jednim uzročnim čimbenikom, za kojeg je poznato i dokazano da uzrokuje upravo takvu bolest. Težina bolesti odgovara razini i trajanju izloženosti te se profesionalne bolesti uglavnom pojavljuju nakon višegodišnje ekspozicije štetnom čimbeniku.

Bolesti vezane uz rad su bolesti uzrokovane s više uzročnih čimbenika, pri čemu je radno mjesto samo jedan od mogućih uzročnika. Budući da radni uvjeti nisu jedini i nedvojbeni uzročnik zdravstvenih oštećenja, takve bolesti se ne smatraju profesionalnima, nego bolestima vezanim uz rad

Bolesti pogoršane radom su bolesti koje nisu uzročno povezane s radnim mjestom, dakle radni procesi i uvjeti rada nisu jedan od uzročnika, ali ih oni mogu bitno pogoršati.

Također kada je riječ o profesionalnim bolestima bitno ih je razlikovati od bolesti vezanih uz rad i bolesti pogoršane radom, jer za razliku od profesionalnih bolesti, jer na temelju bolesti vezanih uz rad i bolesti pogoršanih radom ne mogu se ostvariti posebna prava u sustavu zdravstvenog i mirovinskog osiguranja.

3. PROFESIONALNE BOLESTI

3.1. Postupak utvrđivanja profesionalnih bolesti

Postupak utvrđivanja profesionalnih bolesti je interdisciplinarni proces koji zahtijeva posebna znanja iz medicine i srodnih područja koja su povezana sa sigurnošću i zaštitom zdravlja na radu. S obzirom na radnije navedeno kako je to zaista složeni postupak od sama obrada i postavljanje dijagnoze te da se zaista radi o profesionalnoj bolesti sam postupak se povjerava specijalistu medicine rada. Sam postupak priznavanja profesionalne bolesti provodi se na temelju Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti „Narodne novine“ br. 075/2014, 154/2014, 079/2015 te na temelju Zakona o listi profesionalnih bolest „Narodne novine 162/1998, 107/2007.

Prilikom postupka utvrđivanja i priznavanja profesionalnih bolesti bitno je proučiti sve aspekte, s jedne strane štetnosti koje prijete u radnom procesu a s druge strane kompletnu kliničku sliku bolesti s drugim potrebnim parakliničkim nalazima te na kraju pokušati ustanoviti uzročno-posljedičnu vezu kako bi se sa sigurnošću moglo tvrditi da se zaista radi o profesionalnoj bolesti. Naravno bitno je napomenuti kako je sam postupak dosta dugotrajan, ali ga je također nemoguće provesti bez detaljnih podataka o uvjetima rada na radnom mjestu te trajanju i intenzitetu izloženosti određenoj štetnosti na navedenom radnom mjestu. Bitno je napomenuti kada je riječ o samom intenzitetu i duljini izloženosti nekom štetnom čimbeniku koju je za posljedicu nastala profesionalna bolest mora biti znanstveno dokazana da u toj mjeri može oštetiti zdravlje radnika. Kada je riječ o prisutnosti štetnog čimbenika u radnom procesu, on se može vidjeti iz dokumenta koji se naziva Procjena rizika u kojoj je navedeno za svako radno mjestu koje postoji u određenoj tvrtki, kojim opasnostima, štetnostima i naporima je osoba izložena. Također postoji još jedan način za utvrđivanja, a to je na temelju mjerenja fizikalnih ili kemijskih čimbenika u radnom okolišu navedenog radnog mjesta te obilaskom samog radnog mjesta.

3.2. Postupak priznavanja profesionalnih bolesti

Postupak za priznavanje profesionalnih bolesti radi ostvarivanja određenih prava iz zdravstvenog osiguranja započinje popunjavanjem Tiskanice koja se naziva Prijava o profesionalnoj bolesti (slika 1.) koja se može pronaći na internetskoj stranici Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu pod rubrikom profesionalne bolesti.

Prijavu o profesionalnoj bolesti podnosi poslodavac ili osoba koja samostalno obavlja navedene poslove.

Prijava se podnosi po službenoj dužnosti ili na traženje oboljelog radnika, odnosno osigurane osobe kojoj se prema Zakonu osiguravaju prava za slučaj profesionalne bolesti. Ako poslodavac, ne podnese prijavu o profesionalnoj bolesti, prijavu je obvezan podnijeti izabrani doktor opće/obiteljske medicine prema zahtjevu ozlijeđene ili oboljele osigurane osobe ili prema prijedlogu nadležnog doktora specijaliste medicine rada s kojim Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ima sklopljen ugovor o provođenju zdravstvene zaštite radnika, a koji je nadležan za provođenje zdravstvene zaštite radnika prema sjedištu poslodavca.

Zahtjev za priznavanjem profesionalne bolesti i utvrđivanjem prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja uslijed profesionalne bolesti može podnijeti i sama oboljela osigurana osoba, odnosno član obitelji u slučaju smrti radnika.

Također jako bitno za napomenuti je da postoji rok za podnošenje prijave o profesionalnoj ozljedi koji je 8 dana od dana kada je radnik tj osigurana osoba primila ispravu iz zdravstvene ustanove ili ordinacije doktora medicine rada da je uistinu dijagnosticirana profesionalna bolest. Osigurana osoba za koju Hrvatskom zavodu nije podnesena prijava o profesionalnoj bolesti u roku od 3 godine od isteka gubi pravo na pokretanje postupka utvrđivanja i priznavanja profesionalne bolesti od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje

Slika 1. Tiskanica o profesionalnoj bolesti

Tiskanica PB

**Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje**

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Datum primitka

Lokacija: _____

Redni broj slučaja

Pečat i potpis ovlaštenog radnika

PRIJAVA O PROFESIONALNOJ BOLESTI

A) PODACI O POSLODAVCU

Ispunjava POSLODAVAC

01. Naziv:			
02. Adresa (sjedište):			
03. E-mail:			
04. OIB:			
05. Broj obveze obveznika uplate:			
06. Glavna gospodarska djelatnost (sukladno važećoj NKD klasifikaciji)			
07. Broj zaposlenih:			

B) PODACI O OBOLJELOJ OSOBI

08. Ime, ime roditelja, prezime:			
09. Datum rođenja (DDMMGGGG):			
10. Adresa stanovanja:	Ulica		
	Kućni broj		
	Mjesto		
	Poštanski broj		
	Telefon:		
	E-mail:		
11. OIB:			
12. Matični broj osigurane osobe:			
13. Spol:			
14. Državljanstvo:			
15. Osnova osiguranja:			
16. Posao koji sada obavlja u redovitom radu (sukladno NKZ - 10 klasifikaciji):			
17. Koliko dugo obavlja sadašnji posao (GG):			
18. Posao koji je obavljala ranije, a za koji se pretpostavlja da je izazvao profesionalnu bolest (sukladno NKZ - 10 klasifikaciji):			
razdoblje u kojem je obavljala taj posao (godine od - do):			
19. Jesu li obavljani zdravstveni pregledi prema Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada:			
20. Jesu li obavljani zdravstveni pregledi prema drugim propisima iz čl.2 Pravilnika o poslovima na kojima radnik može raditi samo nakon prethodnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti?			

Slika 1.1. Tiskanica o profesionalnoj bolesti

21.	Je li radnik osposobljen za rad na siguran način?	[]	
22.	Jesu li korištena osobna zaštitna sredstva?	[]	
23.	Jesu li primijenjena osnovna pravila zaštite na radu?	[]	
24.	Jesu li primijenjena posebna pravila zaštite na radu?	[]	

C) PODACI O NEPOSREDNOM RUKOVODITELJU

25.	Ime, prezime i funkcija:	Telefon:	
26.	Adresa stanovanja:	E-mail:	

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Datum podnošenja prijave (DD/MM/GGGG)

M.P.

Ime i prezime odgovorne osobe poslodavca

Potpis odgovorne osobe poslodavca

D) PODACI O BOLESTI

Ispunjava izabrani doktor opće/obiteljske medicine

27.	Dijagnoza bolesti, naziv i šifra prema važećoj MKB:	
28.	Šifra bolesti prema važećem Zakonu o listi profesionalnih bolesti:	

29.	Mišljenje ordinacije medicine rada o postojanju profesionalne bolesti*	Broj:	
		Datum:	

Ime, prezime izabranog doktora specijalista medicine rada
obavezno priložiti

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Datum popunjavanja prijave (DD/MM/GGGG)

M.P.

IME, PREZIME, potpis i šifra izabranog doktora

Ispunjava HZZZSR

30.	Evidencijski broj:	
31.	Datum utvrđivanja profesionalne bolesti:	
32.	Dijagnoza i šifra bolesti prema važećoj MKB:	
33.	Šifra bolesti prema važećem Zakonu o listi profesionalnih bolesti:	

M.P.

IME, PREZIME, potpis ovlaštene osobe

F) PODACI HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

Zavod temeljem čl. 125, st. 1. toč. 1. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju ("Narodne Novine", broj 80/13 i 137/13), u predmetu utvrđivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja zaštite zdravlja na radu priznaje prava osnovom profesionalne bolesti osiguranoj osobi iz točke B (Podaci o oboljeloj osobi).

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Datum utvrđivanja prof. bolesti

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Datum priznavanja prof. bolesti

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Šifra prema MKB priznate profesionalne bolesti

[]	[]	[]	[]
-----	-----	-----	-----

Evidencijski broj priznate profesionalne bolesti

M.P.

Dopuštena je žalba Direkciji Zavoda u roku od 15 dana od dana primitka ovjerene tiskanice Prijave o profesionalnoj bolesti. Žalba se podnosi putem nadležnog Regionalnog ureda odnosno Područne službe koja je tiskanicu Prijave o profesionalnoj bolesti i ovjerila.

Izvor: <http://www.hzzo.hr/zastita-zdravlja-na-radu/profesionalna-bolest/>; 12.08.2018.

Postupak popunjavanja Tiskanice o profesionalnoj bolesti je slijedeći
poslodavac/stručnjak zaštite na radu ili ovlaštenik poslodavca za zaštitu na radu

u tvrtki u kojoj je došlo do profesionalne bolesti popunjava dio tiskanice koji se odnosi na podatke o poslodavcu, podatke o oboljeloj osobi te podatke o neposrednom rukovoditelju i na dnu stavlja svoj potpis i pečat tvrtke ili obrta.

Nakon što je poslodavac izvršio svoju dužnost ispunjavanja Tiskanice o Profesionalnoj bolesti, radnik tj. osigurana osoba kojoj je utvrđena profesionalna bolest ispunjenu i ovjerenu tiskanicu u 5 primjeraka odnosi svom doktoru obiteljske medicine da ispuni drugi dio tiskanice na temelju dobivenog mišljenja od nadležnog specijaliste medicine rada.

Uz popunjenu tiskanicu prilaže se prikupljena medicinska i druga dokumentacija kojom se može dokazati da je nastanak bolesti uzročno-posljedično vezan uz proces rada. Dokumentacija se podnosi regionalnom uredu odnosno područnoj službi Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO) nadležnom prema mjestu prebivališta, odnosno boravka osigurane osobe, a može i regionalnom uredu odnosno područnoj službi prema sjedištu poslodavca.

Sve priznate profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj upisuju se u Registar profesionalnih bolesti pri HZZZSR.

3.3. Analiza profesionalnih bolesti

Analiza profesionalnih bolesti vodi se u registru pro Hrvatskom zavodu za zaštitu zdravlja i sigurnosti pri radu te se smatra jednim od važnijih aktivnosti koju HZZZSR redovito provodi za potrebe Ministarstva zdravlja. Registar prati samo priznate profesionalne bolesti na razini države i time pridonosi prevenciji u području zaštite zdravlja.

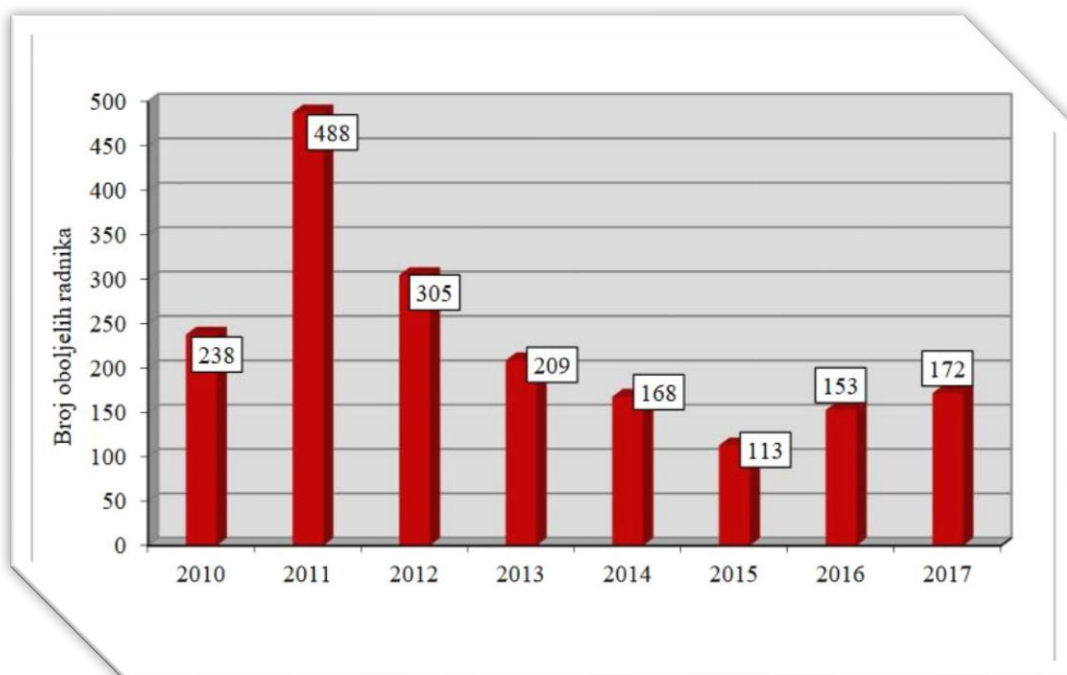
Prilikom analize profesionalnih bolesti gleda se više parametara:

- dob,
- spol,
- stručna sprema,
- radni staž, odnosno trajanje rada u radnim procesima i štetnim radnim uvjetima koji su izazvali profesionalnu bolest,
- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest,
- zanimanje oboljelog radnika, odnosno skup poslova koji su uzrokovali bolest,
- štetni uvjeti radnog procesa koji su izazvali profesionalnu bolest, sukladno klasifikaciji
- vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti i prema Međunarodnoj klasifikaciji

Analiza profesionalnih bolesti koja će biti obuhvaćena ovim završnim radnom odnosi se na 2017. godinu. Broj profesionalnih bolesti u 2017. godini prikazuje porast u odnosu na 2016. godinu (slika 2.). kao što je vidljivo na slici od 2010. godine broj profesionalnih raste od 238 u 2010 do 488 u 2011. nakon čega slijedi lagani pad, da bi se u 2016. taj broj se ponovno povećavao.

Jedan od razloga tako velikog broja oboljelih u 2011. godini je priznavanje od strane zdravstvenog osiguranja i izloženost azbesnim vlaknima, kako nam je svima dobro poznato da su u tom razdoblju sve javne ustanove sa svojih krovova trebale maknuti azbesne ploče što je i uzrokovalo veliki porast broja profesionalnih bolesti, daleko veći nego je to bio slučaj u prethodnim ali i nastavnim godinama.

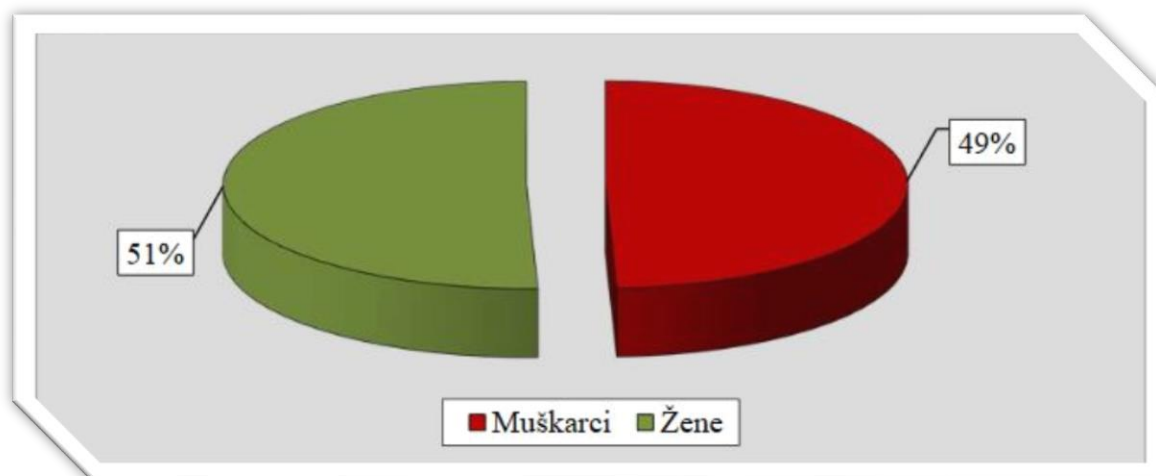
Slika 2. Broj oboljelih radnika prema godinama

Izvor: http://hzzzs.hr/wp-content/uploads/2016/11/reg_prof_2017_1.pdf; 10.8.2018.

U Registar profesionalnih bolesti kada se izuzmu one uzrokovane azbestom upisane su ukupno 83 profesionalne bolesti. Ako promatramo ukupan broj oboljelih prema spolu dolazimo do slijedećih rezultata vidljivih i na slici 3. U ukupnom broju od 83 bolesti 42 žene odnosno 51% i 41 muškarac odnosno 49%. Neki tu statistiku opravdavaju time da je u radnoj populaciji sve veći udio žena i da su u velikoj mjeri zaposlene upravo u onim djelatnostima gdje je povećan rizik za nastanak čestih profesionalnih bolesti kao što su sindromi prenaprezanja, zarazne bolesti i bolesti kože.

Slika 3. broj oboljelih radnika prema spolu

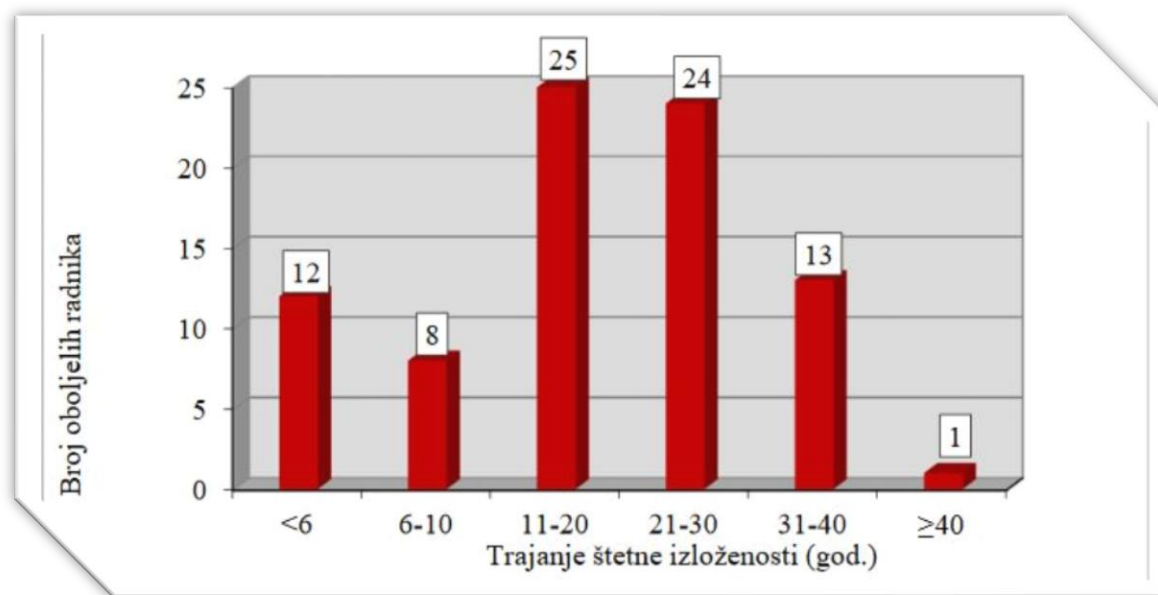

Izvor: http://hzzzs.hr/wp-content/uploads/2016/11/reg_prof_2017_1.pdf; 10.8.2018

Nakon što je prikazano broj oboljelih od profesionalnih bolesti i omjer oboljelih prema spolu, sada će biti prikazana raspodjela oboljelih prema duljini radnog staža provedenog u radnom procesu nakon što se profesionalna bolest javila.

Prosječni radni staž radnika oboljelih od profesionalnih bolesti na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest iznosi 18,96 godina. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u dobnoj skupini radnika s radnim stažem od 11-20 godina, a skoro je jednak broj i onih radnika koji imaju 21-30 godina radnog staža što odgovara činjenici da je velik udio profesionalnih bolesti za čiju je pojavu potrebna dulja izloženost, kao što su sindromi prenaprezanja. Obično u toj skupini nalazimo oštećenja zdravlja koja bitno narušavaju kvalitetu života i radnu sposobnost pa radnik naprosto nema izbora već pokrenuti postupak utvrđivanja profesionalne etiologije bolesti i često ocjenu radne sposobnosti u sklopu mirovinskog osiguranja. Činjenica da je najviše oboljelih od profesionalnih bolesti upravo u dobi od 51-60 godina i 41-50 godina govori u prilog činjenici da su u Hrvatskoj i dalje profesionalnim bolestima zahvaćeni najviše radno sposobni muškarci i žene u najproduktivnijim godinama radnog vijeka i života.

Slika 4. Broj oboljelih radnika prema trajanju izloženosti

Izvor: http://hzzzs.hr/wp-content/uploads/2016/11/reg_prof_2017_1.pdf; 12.8.2018.

4. OZLJEDE NA RADU

Ozljeđe na radu su ozljeđe izazvane neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem, te ozljeđe uzrokovane naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je takva ozljeđa uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovi koje je ozlijeđena osoba osigurana.

Bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u svezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana također se smatra ozljedom na radu.

Situacije u kojima se u sustavu zdravstvenog osiguranja ozljeđa ne priznaje kao ozljeđa na radu su sljedeće:

- skrivljenog, nesavjesnog ili neodgovornog ponašanja na radnom mjestu, odnosno pri obavljanju djelatnosti, kao i na redovitom putu od stana do mjesta rada i obrnuto (npr. tučnjava na radnom mjestu ili u vremenu dnevnog odmora, namjerno nanošenje povrede sebi ili drugome, obavljanje poslova pod utjecajem alkohola ili opojnih droga, upravljanje vozilom pod utjecajem alkohola ili opojnih droga i sl.),
- aktivnosti koje nisu u vezi s obavljanjem radnih aktivnosti (npr. radni odmor koji nije korišten u propisano vrijeme, radni odmor koji nije korišten u cilju obnove psihofizičke i radne sposobnosti nužno potrebne za nastavak radnog procesa, fizičke aktivnosti koje nisu u vezi s radnim odnosom i sl.),
- namjernog nanošenja ozljeđe od strane druge osobe izazvanog osobnim odnosom s osiguranom osobom koje se ne može dovesti u kontekst radno-pravne aktivnosti,
- atake kronične bolesti,
- urođene ili stečene predispozicije zdravstvenog stanja koje mogu imati za posljedicu bolest.

4.1. Postupak prijave ozljede na radu

Da bi djelatnik tj. osoba koje je zadobila ozljedu na radu mogla ostvariti prava zbog ozljede, dužna je takvu ozljedu odmah prijaviti Službi zaštite na radi, neposrednom rukovoditelju i poslodavcu odmah po nastanku ozljede tj. štetnog događaja koji ju je prouzročio.

Ozljede na radu dijele se na lakšu, težu i skupnu ozljedu na radu. Kada je riječ o lakšoj ozljedi na radu potrebno je ispuniti Tiskanicu prijave ozljede na radu (OR) u roku 8 dana od nastanka ozljede (slika 5.)

Nakon ispunjene Tiskanica prijave ozljede na radu od strane stručnjaka zaštite na radu, ovlaštenika poslodavca ili samog poslodavca, ispunjenu tiskanicu potrebno je isprintati u 5 primjeraka koju zatim poslodavac mora ovjeriti svojim potpisom i pečatom. Potom ozlijeđeni radnik ovjerene Tiskanice prijave ozljede na radu odnosi svom doktoru opće prakse zajedno sa svom medicinskom dokumentacijom koju posjeduje kako bi ispunio preostali dio Tiskanice koji se odnosi na njega, nakon cjelokupnog postupka Tiskanice je potrebno dostaviti nadležnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje(HZZO)

Potrebna dokumentacija koja se dostavlja nadležnom HZZO je slijedeća:

- presliku cjelokupne medicinske dokumentacija vezana uz nastalu ozljedu
- pisanu izjavu osiguranika o okolnostima nastanka ozljede
- pisanu izjavu očevidaca o okolnostima vezanim uz ozljedu
- (ako postoji i ako je moguće)
- pisanu izjavu poslodavca ako podaci u prijavi sadržavaju određenepreciznosti i dvojbe(na traženje Zavoda, ako je potrebno)
- presliku zapisnika o inspekcijskom nadzoru nadležnog Inspektorata rada(ako je nadzor obavljen)

- preslika zapisnika o ispitivanju prisutnosti alkohola, opojnih droga ili lijekova od strane nadležne PU MUP-a RH (ako je ispitivanje obavljeno)

Potrebna dokumentacija kod koje posljedica prometne nesreće:

- presliku zapisnika o očevidu PP PU MUP- a RH
- preslika evidencije o radom vremenu na dan ozljede
- presliku putnog naloga u slučaju da je u pitanju ozljeda koja se dogodila na službenom putu

Kada je riječ o teškoj ili skupnoj ozljedi na radu potrebno je pozvati nadležno tijelo za inspekcijski nadzor (Inspektorat rada Ministarstva rada i mirovinskog sustava) u roku 24 sata od nastanka ozljede na radu. Po primitku informacije inspektorat rada izlazi na mjesto nastanka ozljede na radu utvrditi sve okolnosti nastanka ozljede na radu, a pritom od Poslodavca zahtijevaju da im na uvid pokažu slijedeću dokumentaciju:

- 1. Zadnja verzija izvotka iz trgovačkog registra**
- 2. Zadnja verzija obavijesti o razvrstavanju poslovnog subjekta (NKD)**
- 3. Podaci o zaposlenicima** - Navesti na razini cijele tvrtke broj ukupno zaposlenih te muškaraca i žena. Ako ozlijeđeni radnik(ca) obavlja poslove u drugoj poslovnoj jedinici, onda također za tu poslovnu jedinicu navesti broj zaposlenih te udio muškaraca i žena.
- 4. Procjena rizika**
 - a) Naročito dijelovi koji se odnose na ozlijeđenog radnika(cu), neposredno nadređenog:
 - b) Analiza radnog mjesta: opis poslova koje obavljaju na radnom mjestu i koja sredstva rada koriste,

- c) Prilozi: popis radnih mjesta koje spadaju u poslove s posebnim uvjetima rada, popis predviđene osobne zaštitne opreme za radna mjesta radnika(ca), popis radne opreme.

5. Pravilnik o zaštiti na radu (ako je isti izrađen)

6. Broj prethodnih ozljeda na radu- nastalih prilikom obavljanja poslova na kojima je i predmetna ozljeda nastala u zadnje 3 godine (neovisno da li je ozljeda priznata ili ne od strane HZZO-a kao ozljeda na radu)

7. Dokumentacija ozlijeđenog radnika:

- a) ugovor o radu
- b) osobni podaci: ime oca, podaci s osobne iskaznice, OIB, stručna sprema-zanimanje/zvanje, stručna osposobljavanja-na uvid originali/preslike: diplome/svjedodžbe/radne knjižice/uvjerenja
- c) dokumentacija o osposobljavanju iz zaštite na radu:
- d) zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti, potvrda/uvjerenje, EK-1 karton,
- e) za poslove s posebnim uvjetima rada-dokaz o zdravstvenoj sposobnosti i stručnom osposobljavanju/spremi, EK-2 karton
- f) dokaz o zaduženju osobne zaštitne opreme
- g) medicinska dokumentacija o ozljedi (povijest bolesti)

8. Dokumentacija neposredno nadređenog/ ovlaštenika poslodavca za zaštitu na radu:

- a) ugovor o radu
- b) osobni podaci: ime oca, podaci s osobne iskaznice, OIB, stručna sprema-zanimanje/zvanje, stručna osposobljavanja-na uvid originali/preslike: diplome/svjedodžbe/radne knjižice/uvjerenja
- c) dokumentacija o osposobljavanju iz zaštite na radu:
- d) zapisnik o ocjeni praktične osposobljenosti, potvrda/uvjerenje, EK-1 karton,

- e) za poslove s posebnim uvjetima rada-dokaz o zdravstvenoj sposobnosti i stručnom osposobljavanju/spremi, EK-2 karton
- f) pisana odluka o imenovanju ovlaštenika poslodavca iz zaštite na radu od strane osobe ovlaštene za zastupanje poslodavca.

Slika 5. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu

Tiskanica OR

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

Lokacija: _____

**Hrvatski
zavod za
zdravstveno
osiguranje**

Datum primitka: _____

Redni broj slučaja: _____

Pečat i potpis ovlaštenog radnika

PRIJAVA O OZLJEDI NA RADU

A) PODACI O POSLODAVCU

Ispunjava POSLODAVAC

01.	Naziv:	TISKANICA D.O.O.	
02.	Adresa (sjedište):	MARKOVA ULICA 6, ZAGREB	
03.	E-mail:	TISKANICA@TISKANICA.HR	
04.	OIB:	5 4 4 1 5 4 1 4 1 4 1	
05.	Broj obveze obveznika uplate:	0 1 1 / 4 4 5 5 4 5 4	
06.	Glavna gospodarska djelatnost (sukladno važećoj NKD klasifikaciji)	Djelatnosti restorana i ostalih objekata za pripremu i usluživanje hrane	5610
07.	Broj zaposlenih (šifra sukladno ESAW klasifikaciji)	50-249 zaposlenih	3
08.	Ime, prezime izabranog doktora specijaliste medicine rada:		

B) PODACI O OZLJEĐENOJ OSOBI

09.	Ime, ime roditelja, prezime:	IVAN, MARKO, PERIĆ	
10.	Datum rođenja (DD/MM/GGGG):	1 9 0 4 1 9 9 0	
11.	Adresa stanovanja:	Ulica	PETROVA
		Kućni broj	256
		Mjesto	ZAGREB
		Poštanski broj	1 0 0 0 0
	Telefon:	09112458	E-mail: IVAN@GMAIL.COM
12.	OIB:	4 5 8 8 4 4 5 4 1 1 2	
13.	Matični broj osigurane osobe:	1 5 4 4 4 5 5 1 8	
14.	Spol:	Muškarac	1
15.	Državljanstvo:	Hrvatsko	1
16.	Osnova osiguranja:	Zaposlenik	3 0 0
17.	Vrsta ugovora o radu:	Na neodređeno vrijeme	1
18.	Radno vrijeme na koje je ozlijeđena osoba zaposlena:	Puno radno vrijeme	1
19.	Radno vrijeme ozlijeđene osobe na dan ozljede (od - do):	1 5 : 0 0 - 2 3 : 0 0	
20.	Zanimanje ozlijeđene osobe (sukladno NKZ - 10 klasifikaciji):	Konobar/konobarice	5 1 3 1
21.	Koliko je sati ozlijeđena osoba radila toga radnog dana prije ozljede:	0 5 : 0 0	
22.	Koliko je dugo osoba obavljala posao na kojem je ozlijeđena (godina, mjeseci, dana):	0 1 0 2 0 0	

C) PODACI O OZLJEDI NA RADU

23.	Datum ozljede (DD/MM/GGGG):	1 8 0 8 2 0 1 8	
24.	Vrijeme ozljede:	20:00 - 20:59	2 0
25.	Lokacija (adresa) gdje se ozljeda dogodila:	IVANA GUNDULIĆA 26, 10 000 ZAGREB	

1 od 4

Izvor: Vlastiti izvor

Slika 5.1. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu

26. Županija:	Grad Zagreb	H	R	0	4	1
27. Težina ozljede:	Lakša					1
28. Vrsta ozljede (šifre sukladno ESAW klasifikaciji):	Ostali oblici rana i površinskih ozljeda	0	1	9		
29. Ozlijeđeni dio tijela (šifre sukladno ESAW klasifikaciji):	Prsti ruke		5	4		
30. Mjesto rada:	uobičajeno ili mjesto rada unutar lokalne jedinice					1
31. Osoba je ozlijeđena za vrijeme rada	Redovitog					1
32. Mjesta u vezi s radom:						
33.	<p>Radni okoliš (opisati mjesto rada, radni prostor ili općenito okoliš na kojem se nesreća dogodila):</p> <p>Ozlijeđeni radnik je obavljao svoje redovne u caffè baru u prostoru šanka.</p>					
34.	<p>Radni proces (opisati glavnu vrstu posla ili zadatka (općenita aktivnost) koju je ozlijeđeni izvodio u vrijeme kad se ozlijedio):</p> <p>Ozlijeđeni radnik je obavljao poslove rezanje voća za potrebe pripreme alkoholnih pića.</p>					
35.	<p>Specifična aktivnost u vrijeme ozljede (opisati konkretnu fizičku aktivnost koju je ozlijeđeni obavljao, te alat, predmet ili spravu koju je koristio u trenutku nesreće):</p> <p>Ozlijeđeni radnik je obavljao svoje redovne poslove rezanja voća pomoću kuhinjskog noža.</p>					
36.	<p>Poremećaj u radnom procesu (opisati posljednji događaj koji je odstupio od normalnog i doveo do nesreće, te alat, predmet ili spravu koja je uključena u neuobičajeni događaj):</p> <p>Ozlijeđeni radnik je obavljao svoje redovne poslove rezanja voća pomoću kuhinjskog noža.</p>					

2 od 4

Izvor: Vlastiti izvor

Slika 5.2. Primjer ispunjene Tiskanice ozljede na radu

37.		Kontakt - način ozljeđivanja (opisati način na koji je ozljeđeni zadobio fizičku ili mentalnu traumu, te alat, predmet ili spravu s kojom je ozljeđeni došao u kontakt ili psihološki način ozljeđivanja): Ozljeđena radnica je prilikom obavljanja svojih redovitih poslova rezanja voća za pripremu raznih koktela, porezala prst ruke zbog oštine noža te je pritom zadobila reznu ranu palca na lijevoj ruci.		
38. Uzrok ozljeđ:		Viša sila		8 9 1
39. Je li procjenom rizika predviđeno korištenje osobnih zaštitnih sredstava?		DA		1
40. Jesu li korištena osobna zaštitna sredstva?		DA		1
41. Je li radnik osposobljen za rad na siguran način?		DA		1
42. Jesu li primijenjena osnovna pravila zaštite na radu?		DA		1
43. Jesu li primijenjena posebna pravila zaštite na radu?		DA		1
44. Je li bila pružena prva pomoć:		DA		1
45. Je li provedena interna istraga o ozljeđi?		NE		2
46. Je li obavljen očevid od strane policije?		NE		2
47. Je li obavljen nadzor od strane inspektora rada za zaštitu na radu?		NE		2
D) PODACI O NEPOSREDNOM RUKOVODITELJU				
48. Ime, prezime i funkcija:		IVAN MARIĆ		Telefon: 0911511555
49. Adresa stanovanja:		MARIĆEVA 20		E-mail:
E) PODACI O OČEVIDCU				
50. Ime, prezime:		JOŠIP MARIĆ		Telefon: 0911111555
51. Adresa stanovanja:		JUKIĆEVA 12		E-mail:
F) PODACI O OSOBI KOJA JE POPUNILA TISKANICU PRIJAVE O OZLJEDI NA RADU				
52. Ime, prezime:		ENA JAKOPČEVIĆ		Telefon: 0915656555
53. Radno mjesto:		STRUČNJAK ZAŠTITE NA RADU		E-mail: ena.jakopčević@gmail.com
2 0 0 8 2 0 1 8 Datum podnošenja prijave (DD/MM/GGGG)		M.P. Ime i prezime odgovorne osobe poslodavca _____ potpis odgovorne osobe poslodavca		

4.2. Analiza ozljeda na radu za 2017. godinu

Na samome početku analiziranja ozljeda na radu biti će prikazan ukupan broj prijavljenih ozljeda, te broj ozljeda s obzirom na mjesto rada (Slika 6.)

Iz dolje prikazane tablice vidljiv je ukupan broj ozljeda na radu po županijama.

Tablica 1. Ukupan broj ozljeda na radu po županijama

Županija	ukupno	Na mjestu rada u županiji	Na putu u županiju
Primorsko – goranska županija	1593	1384	209
Ličko – senjska županija	163	149	14
Zadarska županija	528	446	82
Šibensko – kninska županija	367	331	36
Splitsko – dalmatinska županija	1281	1045	236
Istarska županija	1057	936	121
Dubrovačko – neretvanska županija	338	283	55
Grad Zagreb	4329	3090	1239
Zagrebačka županija	1213	956	257
Krapinsko- zagorska županija	479	357	122
Varaždinska županija	798	612	186
Koprivničko - križevačka županija	345	284	61
Međimurska županija	478	411	67
Bjelovarsko – bilogorska županija	301	256	45
Virovitičko podravska županija	240	228	12
Požeško – slavonska županija	300	256	44
Brodsko – posavska županija	420	391	23
Osječko – baranjska županija	1392	1151	241
Vukovarsko – srijemska županija	533	478	55

Karlovačka županija	402	342	60
Sisačko -moslavačka županija	613	501	112

Izvor: http://hzzzs.hr/wpcontent/uploads/2016/11/1UKUPNA_ANALIZA_ONR_2017WEB.pdf; 12.08.2018

Kao što je prikazano u tablici 1. vidljivo je da je u Gradu Zagrebu od ukupnog broja ozljeda (4 329), na mjestu rada dogodilo se 1384 što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio prijavljenih ozljeda na mjestu rada spram onih na putu je u Virovitičko - podravskoj županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (240) čine ozljede na mjestu rada.

Nakon što je prikazano koliko je ukupno bilo ozljeda na radu po županijama u Tablici 2. biti će prikazano broj prijavljenih ozljeda na radu na uzorku od 1000 zaposlenih prema spolu.

Tablica 2. Broj prijavljenih ozljeda prema spolu

SPOL	UKUPNO	
	Broj	Postotak %
<i>Muškarci</i>	10 604	59,68
<i>Žene</i>	7138	40,17

Izvor: http://hzzzs.hr/wpcontent/uploads/2016/11/1UKUPNA_ANALIZA_ONR_2017WEB.pdf; 12.8.2018.

5. RASPRAVA

U tablici 3. biti će prikazano broj ozljeda na radu po godinama počevši od 2010. godine do 2017. godine do koje postoje službeni podaci o ozljedama na radu. Također biti će prikazano podjela prema spolu te ukupan broj ozljeda za godinu koja je navedena u prvom lijevom stupcu tablice.

Tablica 3. Ukupan broj ozljede na radu tijekom godina

Godina	Muškarci	Žene	Ukupno ozljeda
2010.	8733	4852	13585
2011.	8686	5126	13812
2012.	8654	5416	14070
2013.	8431	5360	13791
2014.	8391	5536	13927
2015.	9619	6385	16004
2016.	9802	6431	16233
2017.	10604	7138	17742

Izvor: http://hzzzs.hr/wp-content/uploads/2016/11/reg_prof_2017_1.pdf; 08.09.2018.

Tijekom prošle godine, prema podacima Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu prijavljeno je 17 742 ozljeda na radu što je odnosu na 2016. godinu ozbiljno povećanje ozljeda na radu tijekom radnog procesa, odnosno pri dolasku ili odlasku s posla. Broj od 17 742 ozljede godišnje bilo bi oko 49 ozljeda dnevno ne samo od ponedjeljka do petka nego računajući subotu i nedjelju. Gledajući navedenu tablicu vidljivo je da se svake godine povećava broj ozljeda na radu i to u značajnoj mjeri, s jedne strane vidljivi su poražavajući podaci o broju ozljeda na radu, dok s druge strane vidimo od strane nadležnih institucija i same Vlade Republike Hrvatske kako namjeravaju na području zaštite na radu raditi uštede poslodavcima. Na žalost možemo samo zaključiti kako će se smanjenja obveza kada je u pitanju zaštita na radu odbiti o glavu cijelom društvu.

Također potrebno je reći kako i radnici u većini slučajeva kako zbog njihove neinformiranosti o svojim pravima, a s druge strane i ovlaštenim tvrtkama koje

obavljaju poslove zaštite na radu u određenoj tvrtki koji ih nisu u potpunosti upoznali sa svim potrebnim informacijama kada je u pitanju zaštita na radu ali i kada su u pitanju ozljede na radu. Iz vlastitog iskustva rada na stručnoj praksi u jednoj ovlaštenoj tvrtki mogu iz prve ruke reći kako pojedini radnici nisu upoznati s cjelokupnom procedurom od prijave ozljede na radu do samog priznavanja ozljede na radu, s time da je potrebno naglasiti kako su u podosta slučajeva sami radnici za to odgovorni jer i sami tijekom osposobljavanja za rad na siguran način i razgovara općenito o njihovim pravima jednostavno nisu zainteresirani i cjelokupnu situaciju gledaju pomalo sa podsmjehom.

Naravno potrebno je reći kako radnici ponekad svojom nezainteresiranošću nisu jedini odgovorni za takvo stanje, oni su samo jedan djelić cjelokupne situacije. Potrebno je na višoj distanci poraditi na upoznavanju javnosti sa svrhom zaštite na radu i suočiti ih s brojem ozljeda na radu te im na jedan edukativan način približiti zaštitu na radu kao nešto važno i kako će smanjenjem ozljeda na radu profitirati i oni ali i sami poslodavci.

Najveći problem kada su u pitanju prijave ozljede na radu javljaju se na samom početku kada se dogodi ozljeda na radu prilikom koje voditelji poslovnica kada poslodavac ima više mjesta rada, zaboravi tu ozljedu prijaviti stručnjaku zaštite na radu koji je upoznat s daljnjim postupanjem ovisno o težini ozljede. Slijedeći problem kada su u pitanju ozljede na radu je postupak priznavanje ozljede koji je u nadležnosti HZZO, dok mnoštvo radnika misli da najveću ulogu u priznavanju ozljede imaju poslodavci i stručnjaci zaštite na radu, ako su zaposleni u tvrtki.

6. ZAKLJUČAK

Kao i u različitim područjima života, čovjek u provođenju zaštite na radu želi ostvariti nekakvu ekonomsku dobit. Međutim, provođenje mjera zaštite na u tvrtki predstavlja ulaganje koje poslodavac promatra kao niz ekonomskih troškova.

Poslodavci su skloni zaštitu na radu promatrati kao "još jedno opterećenje za njihovo poslovanje", "kao nužno zlo" koje je potrebno provoditi zbog toga da im se u slučaju dolaska inspektora ne stvore ekonomski troškovi. Na cjelokupnom društvu i stručnjacima zaštite na radu je da im to prikažu na drugačiji način. Ulaganje u zaštitu na radu ulaganje je u stručnjaka i njegovo usavršavanje.

U ovom Završnom radu vidljivo je koliki je zapravo broj ozljeda na radu i koliko se zaposlenici zapravo ozljeđuju te koliki je to problem za poslodavce kako sa strane zaštite svojih radnika tako i sa financijske strane koja se stalno povlači kada je u pitanju zaštita na radu, Direktni i indirektni troškovi, odnosno ekonomske posljedice koje se javljaju zbog ozljede na radu su: naknada plaće, invalidnina, isplata odštete, liječnički troškovi, izgubljeno radno vrijeme zbog ozljede, izgubljeno radno vrijeme drugih zaposlenika zbog ozljede, zastoje u proizvodnji, zaposlenje drugog radnika za vrijeme bolovanja osobe koje se ozlijedila.

Kako bi se svi troškovi eliminirali ili u najmanju ruku smanjili potrebno je u zaštitu na radu ulagati. Pod ulaganjem u zaštitu na radu smatra se ulaganje u osobna zaštitna sredstva, zdravstvenu zaštitu, zadovoljavanje pojedinih normi i standarda, osposobljavanje zaposlenika i slično kako bi se ozljede na radu smanjila na najmanju moguću mjeru. Ulaganja u svrhu unapređivanja zaštite radnika i upoznavanja radnika sa svim opasnostima štetnosti i naporima koji im prijete na određenom radnom mjestu potrebno je gledati kao neki projekt koji u konačnici donosi dobit gledano u društvenom, zdravstvenom, socijalnom i financijskom smislu.

7. LITERATURA

1. *Zakon o radu („Narodne novine“, br. 093/2014, 127/2017)*
2. *Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 071/2014, 118/2014)*
3. *Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada („Narodne novine“, br. 005/1984.)*
4. *Pravilnik o pružanju prve pomoći radnicima na radu („Narodne novine“, br. 056/1983)*
5. *Pravilnik o uporabi osobnih zaštitnih sredstava („Narodne novine“, br. 039/2006)*
6. *Pravilnik o stavljanju na tržište osobne zaštitne opreme („Narodne novine“, br. 089/2010)*
7. *Pravilnik o osposobljavanju iz zaštite na radu i polaganju stručnog ispita („Narodne novine“, br. 112/2014)*
8. *Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Narodne novine br. 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 154/11, 12/12, 35/12, 70/12, 144/12, 82/13, 159/13, 22/14., 154/14., 70/16. i 131/17)*
9. *Prilog II. REACH Uredbe, odnosno njegova izmjena i nadopuna dana Uredbom (EU) 2015/830.;*
10. *Zakon o listi profesionalnih bolesti (Narodne novine br. 162/98., 107/07.)*
11. *Pravilnik o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (Narodne novine, br. 079/2015, 139/2015, 105/2016, 040/2017 i 066/2017.)*
12. <http://www.mrms.hr/>; pristupljeno 10.08.2018.
13. <http://hzzzs.hr/>; pristupljeno 10.08.2018.
14. <http://www.hzzo.hr/>; pristupljeno 12.08.2018.